

1 Kapitola 1

2 Minorové operace

3 V této kapitole zavedeme operace s klastrovým grafem, které zachovávají
4 klastrovou rovinnost. V závěru kapitoly zavedeme pojem klastrové minoru
5 jakožto

6 **Definice: 1.1.** (*minorové operace*) Minorové operace jsou následující:

- 7 1. Odebrání hrany nebo vrcholu z grafu
- 8 2. Odebrání klastru z klastrové hierarchie
- 9 3. Kontrakce hrany
  - 10 • pokud oba konce hrany patří do stejných klastrů
- 11 4. Nahrazení klastru velikosti 2 hranou
  - 12 • v nakreslené verzi problému jenom tehdy, pokud to lze provést jed-
  - 13 noznačně
- 14 5. Odebrání vrcholu v z klastru K (v nakreslené verzi)
  - 15 • K je nejmenší (vzhledem na inkluzi) klastr obsahující v
  - 16 • z v vychází právě 1 hrana ven z K
- 17 6. Sjednocení dvou disjunktní klastrů $K_1, K_2 \in \mathcal{C}$ (nakreslená verze)
  - 18 • K_1, K_2 jsou dva minimální klastry (nemají podklastry) se společ-
  - 19 ným rodičem

- 20 • $K_1 \cup K_2$ neindukuje kružnici s vrcholem mimo $K_1 \cup K_2$ uvnitř.
- 21 Jinými slovy $K_1 \cup K_2$ nemá díru v G .
- 22 • existuje hrana spojující K_1 s K_2
- 23 • $C' := (C \setminus \{K_1, K_2\}) \cup \{K_1 \cup K_2\}$

24 **Tvrzení 1.1.** *Minorové operace (1) a (2) zachovávají klastrovou rovinnost*

25 *Důkaz.* Mějme dáno klastrové nakreslení. Odebrání hrany zapříčiní jedine
 26 to, že se nemusí v daném nakreslení hrana kreslit. Podobně pro odebraný
 27 vrchol, kdy se odebere hrany vedoucí do něj. Odebraný klastr se též prostě
 28 nenakreslí □

29 **Tvrzení 1.2.** *Kontrakce hrany (3) zachovává klastrovou rovinnost*

30 *Důkaz.* Mějme dáno klastrové nakreslení. Kontrakce je jen vlastně smrštění
 31 hrany do jediného bodu, jenž zastupuje vrchol vzniklý kontrakcí. □

32 **Tvrzení 1.3.** *Operace (4) zachovává klastrovou rovinnost*

33 *Důkaz.* Stačí si uvědomit, že takový klastr se chová jako hrana. V nakreslené
 34 verzi je požadavek na jednoznačnost (jen jediná stěna, kde lze hranu dokres-
 35 lit), protože by jinak se mohlo stát nahrazením klastru hranou, že vznikne
 36 díra. □

37 **Tvrzení 1.4.** *Odebrání vrcholu z klastru (5) zachovává klastrovou rovinnost.*

38 *Důkaz.* Jednoduchý překreslovací argument, kdy podél hrany protáhneme
 39 hranici klastru až ji přetáhneme přes vyjímáný vrchol. (TODO dát ilustra-
 40 tivní obrázek) □

41 **Tvrzení 1.5.** *Připojení vrcholu do klastru*

42 (G, C) "nakreslená" instance klastrové rovinnosti, $v \in V(G)$ a $K \in C$

43 $C' = (C \setminus \{K\}) \cup \{K \cup \{v\}\}$

- 44 1. v sousedí s K (je spojen s nějakým vrcholem v K hranou)
- 45 2. Každý klastr obsahující v obsahuje i K
- 46 3. K nemá podklastry
- 47 4. $K \cup \{v\}$ neindukuje kružnici s vrcholem mimo K uvnitř

48 *Potom $(G, \mathcal{C})$ je kl. rovinný $\implies (G, \mathcal{C}')$ je kl. rovinný*

49 *Důkaz.* Toto tvrzení je speciálním případem následujícího lemmatu. Jedno-
50 duše, budeme vrchol vydávat za jednovrcholový klastř. $\square$

51 **Tvrzení 1.6.** *Sjednocení klastřů (6) zachovává klastrovou rovinnost.*

52 *Důkaz.* Nechť S je minimální saturátor $(G, \mathcal{C})$ takový, že $(G[V, E \cup S], \mathcal{C})$
53 nemá díru. S je saturátorem i pro klastrový graf $(G, \mathcal{C}')$, kde ale může být
54 díra. Nechť existuje minimální saturátor $S' \subseteq S$ takový, že $(G[V, E \cup S'], \mathcal{C})$
55 nemá díru. To dokážeme sporem.

56 Nechť D je díra. Ta musí být ve sjednocení klastřů K_1 a K_2 , neboť kdyby
57 byla jinde, bylo by to ve sporu s předpokladem, že původní klastrový graf
58 je klastrově rovinný. Díra D má neprázdný průnik se saturátorem S' . Kdyby
59 průnik byl prázdný, znamenalo by to, že příslušná díra byla v původním
60 klastrovém grafu. Označme tuto hranu $e = \{x, y\}$, kde x a y jsou její koncové
61 vrcholy. Jako S'' označme $S' \setminus e$. Množina S'' je saturátorem, protože každý
62 klastř $K \in \mathcal{C}'$ obsahující vrcholy x a y obsahuje i cestu $D \setminus \{e\}$. Dostali jsme
63 tedy spor s minimalitou S' . S' tedy neobsahuje díry. $\square$

64 (TODO vysvětlení předpokladů)

65 Vyzbrojení minorových operací můžeme definovat pojem klastrového mi-
66 noru

67 **Definice: 1.2.** *Mějme klastrový graf $(G, \mathcal{C})$. Klastrový graf $(G', \mathcal{C}')$ je klastro-
68 vým minorem, pokud jej lze získat konečnou posloupností minorových operací
69 z klastrového grafu $(G, \mathcal{C})$.*